

BO‘LAJAK PEDAGOGLARNING KASBIY SIFATLARINI RIVOJLANTIRISHDAGI OMILLAR

Akramova Dildora Ergashevna

Nizomiy nomli TDPU “Maktabgacha ta’lim pedagogika va psixologiyasi”
kafedrasi o‘qituvchisi

Ne‘matova Sevara Shuxrat qizi

Nizomiy nomli TDPU “Maktabgacha ta’lim pedagogika va psixologiyasi”
yo‘nalishi talabasi

Annotatsiya: Ushbu maqola bo‘lajak pedagoglarning mavjud kommunikatsion kompetensiyasi, tashabbuskorlik, o‘z g‘oyasini ilgari sura olish kabi qobiliyatlarining takomillashtirishda ulardagi kasbiy-muhim sifatlarni belgilovchi muhim omillardan samarali foydalanish orqali ta’lim tizimidagi ta’lim sifatini oshirishga yordam beradi.

Kalit so‘zlar: kasbiy sifat, Pedagog shaxsi, bilim va ma’rifat, pedagogik tajriba, o‘z ustida ishlash, kasbiy xislatlari tashkilotchilik malakalari kommunikativ malaka, ta’lim-tarbiya, ta’lim sifati, takomillashtirish, mazmun, rivojlanish.

FACTORS IN THE DEVELOPMENT OF PROFESSIONAL QUALITIES OF FUTURE EDUCATORS

Abstract: This article helps to improve the quality of education in the educational system by effectively using the important factors that determine the professional-important qualities of future pedagogues in improving their abilities such as communication competence, initiative, and the ability to promote their own ideas

Keywords: professional qualities, personality of the teacher, knowledge and education, pedagogical experience, self-improvement, professional qualities

organizational competencies communicative competence, upbringing, quality of education, improvement, content, development.

Talabaning pedagogik texnikasi – bu shunday bir malakalar yig‘indisiki, u bo‘lajak pedagogga ta’lim oluvchilar ko‘rib va eshitib turgan narsalar orqali ularga o‘z fikrlari va qalbini yetkazish imkoni bera oldi, dunyoni anglatadi.

Yurtimizda ayni vaqtda vujudga kelgan shart-sharoitlar bo‘lajak pedagoglarning malakasini oshirishning shakli, mazmuni va uni amalga oshirish mexanizmlarini qayta ko‘rib chiqishni va bu jarayonga tegishli o‘zgartirishlarni kiritishni taqozo etmoqda. Xususan, shu kunlarda oliy ta’lim tizimini takomillashtirishga qaratilgan chora-tadbirlarni amalga oshirish uchun pedagoglarining malakasini oshirish mazmuni va shakllarini takomillashtirish zarurati paydo bo‘ldi. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “O‘zbekiston Respublikasi oliy ta’lim tizimini 2030 yilgacha rivojlantirish konsesiyasini tasdiqlash to‘g‘risida”gi PF-5847-sonli farmoni[1], 2019 yil 11 iyuldagi «Oliy va o‘rta maxsus ta’lim tizimiga boshqaruvning yangi tamoyillarini joriy etish chora-tadbirlari to‘g‘risida»gi PQ-4391-sonli qarori[2], 2020 yil 6 noyabrdagi “Ta’lim-tarbiya tizimini yanada takomillashtirishga oid qo‘shimcha chora-tadbirlar to‘g‘risida”gi PQ-4884-sonli qarorlari[3] ijrosini taminlash orqali oliy ta’lim muassasalari talabalarining hamda pedagoglarning malakasini oshirish jarayonlarining mazmunini takomillashtirish hamda ularning kasbiy kompetentligini muntazam oshirib borishni nazarda tutadi.

Sifat - bu yuqori bosqich va doimo yuksalib boruvchi tarbiya hamda o‘qitish san’atidan iborat mahorat. Pedagog - o‘z yo‘nalishining mohir ustasi, o‘z fanini chuqur anglagan uning muammolarini baratarf etish yo‘lida izlangan, nazariyani amaliyotga tadbiq etadigan, fan va san’atning mos soxalari bilan yaxshi tanish, amalda umumiy va yoshlar psixologiyasini yaxshi tushunuvchi, o‘qitish va tarbiyalash metodikasini har tomonlama biluvchi xamda yuqori madaniyatga ega bo‘lgan mutaxassisdir. Buyuk rus pedagogi A.S.Makarenko aytganidek: «Pedagog tashkil etishni, yurishni, hazillashishni, quvnoq, yoki jahldor bo‘lishini bilishi lozim.

Pedagog shaxsi: pedagogdagi mavjud kommunikatsion kompetensiya, tashabbuskorlik, o‘z g‘oyasini ilgari sura olish kabi qobiliyatlarining shakllanganligi ulardagi kasbiy-muhim sifatlarni belgilovchi muhim omillardan sanaladi. Shuningdek, pedagog shaxsi o‘z kasbiy yo‘nalishi tarkibidagi predmetga asoslanadi, intelligent shaxs, ta’lim oluvchilarni qo‘llab-quvvatlash hamda motivatsiyalari yetakchilik qila oladigan mukammal inson bo‘lishi zarur.

Pedagogik tajriba, pedagogik ijodkorlik manbaidir. Pedagogik tajriba - muammoli vaziyatlarga boy va kishini mushohada qilishga undaydigan jarayondir. Ilg‘or pedagogik tajriba deganda, biz pedagogning o‘z kasbiy faoliyatidagi vazifalariga ijodiy yondoshishini biladigan, ta’lim oluvchilarning ta’lim-tarbiyasiga zamonaviy bilimlar berish orqali ta’sir qila oladigan, talim berishning samarali yo‘l va vositalarni izlab topishni va yangilarini yarata olish qobiliyatiga ega shaxs namayon bo‘ladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO‘YXATI: (REFERENCES)

1. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2020-yil 10-iyundagi “Yoshlarni vatanparvarlik ruhida tarbiyalash ishlari samaradorligini yanada oshirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi 369-son qarori.
2. O‘zbekiston Respublikasi prezidentining 2021-yil 26-martdagi “Ma’naviy-ma’rifiy ishlar tizimini tubdan takomillashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi PQ-5040-son qarori.
3. Жуманова Ф., Авазова С., Жобборова Г., Хуснетдинов У. Умумий педагогика асослари. Ўқув-услубий қўлланма. – Тошкент, “Ishonchli hamkor”, 2020. - 580 б.
4. Akramova, D. (2022). BO‘LAJAK PEDAGOG-PSIXOLOGLARNING MAKTABGACHA TA’LIM TIZIMIDAGI FAOLIYATI. Science and innovation, 1(B8), 322-326.
5. Akramova, D. (2022). Oliy ta’lim muassalari talabalarida pedagogik-psixologik moslashuvchanlikni mazmun mohiyati. Science and innovation, 1(B8), 2150-2153.
6. Ergashevna, A. D. (2023). TALABALARDA PEDAGOGIK-PSIXOLOGIK MOSLASHUVCHANLIK MEHANIZIMLARINI RIVOJLANTIRISH TEHNOLOGIYALARINI TAKOMILLASHTIRISH BUGUNGI MUOMMO SIFATIDA. PEDAGOGS jurnali, 26(1), 13-17.